

Neurokognitivní rehabilitace u polytraumatizovaných pacientů a její klinické benefity

Richard Pavelka

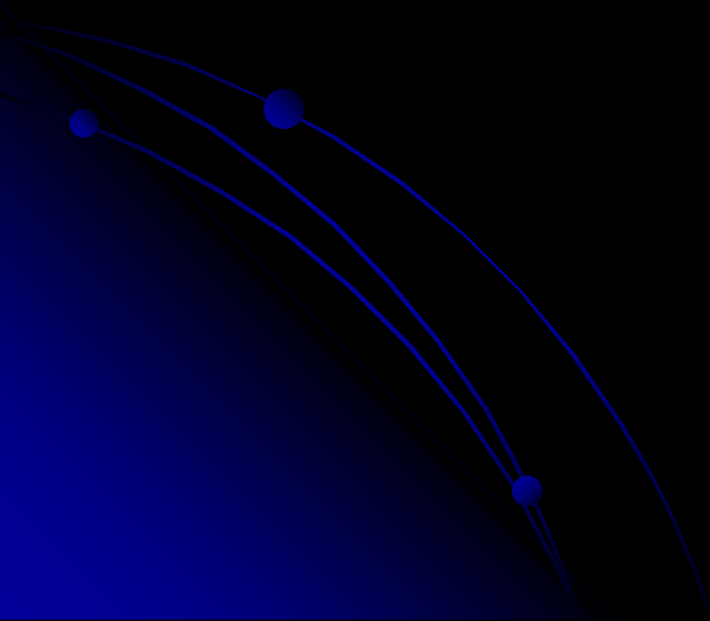
Oddělení klinické psychologie

pracoviště Spinální jednotka FN Brno

Mozek se stará o nejvyšší
integrativní funkce organismu,
nejsložitější a
nejkomplexnější
orgán
v lidském těle

Klid na lůžku?

Projevy v průběhu hospitalizace

- psychická nevykonnost (vyčerpání i při nenáročné duševní činnosti)
- výrazné snížení sebedůvěry
- nerealistické sebehodnocení
- akcentace premorbidně nevýrazných osobnostních rysů
- konflikty v komunikaci s personálem, s partnery a příbuznými

Obohacené prostředí pro potkany vede k ovlivnění nervové struktury – nárůst délky dendritů, zvýšení počtu synapsí

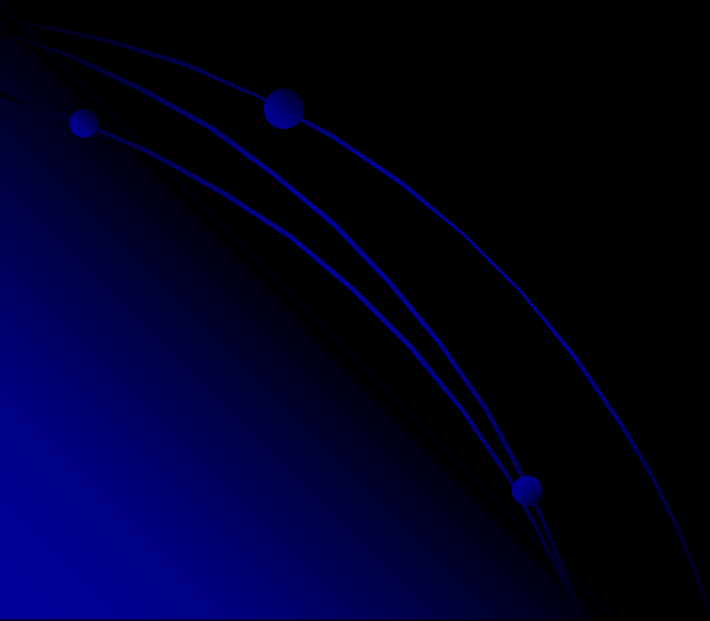
Zkušenost
mění strukturu
i funkci mozku

Kolb et al., 1998

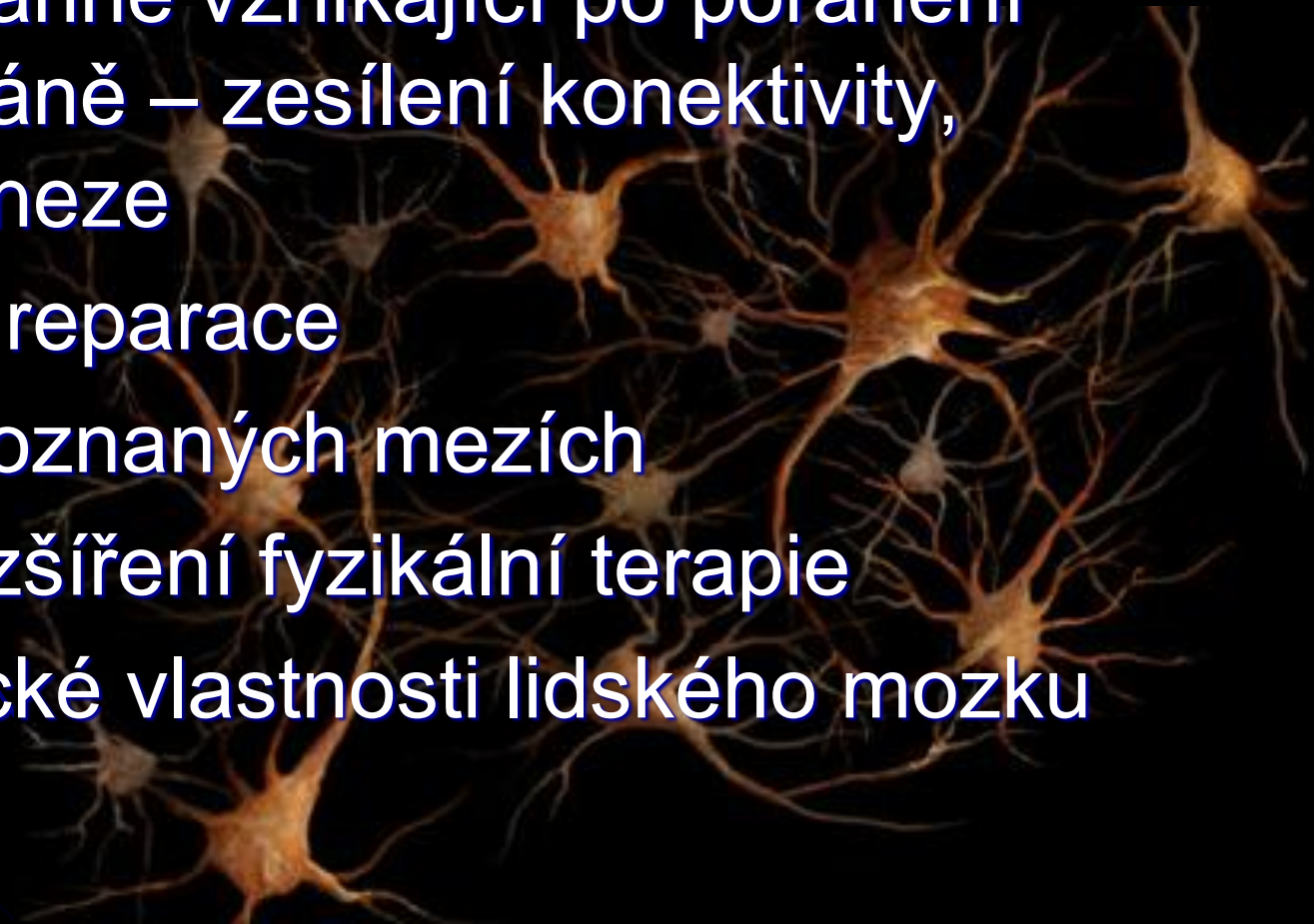
Plasticita mozku

- genetickými předpoklady dané meze měnitelnosti a vývoje mozkových struktur
- podmínkou učení a paměti

Aktivace pacienta:

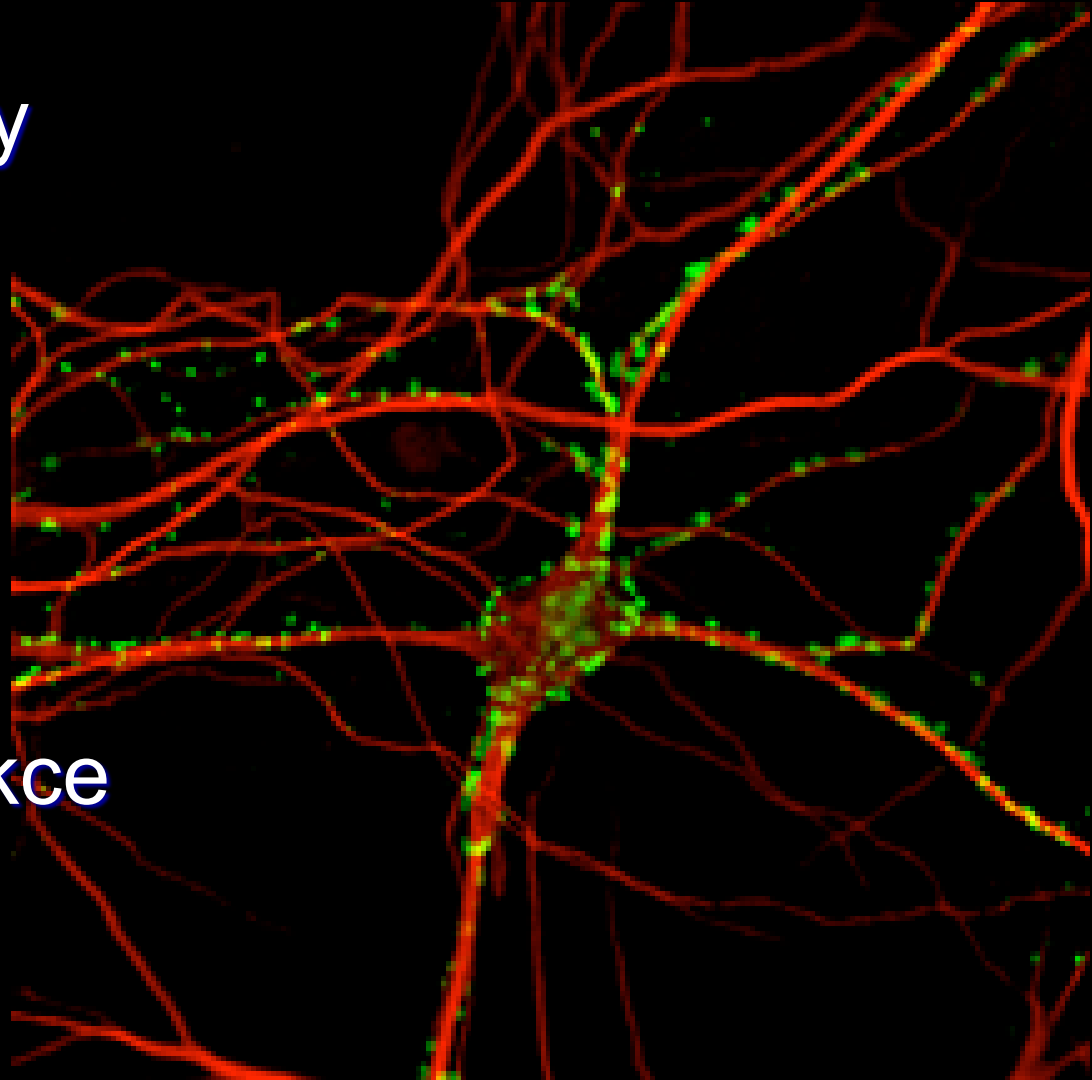
- v mozku dochází k buněčné genezi a tento potenciál si mozek udržuje po celý život
 - děje spontánně vznikající po poranění nervové tkáně – zesílení konektivity, synaptogeneze
 - schopnost reparace
- v dosud nepoznaných mezích
- rozšíření fyzikální terapie na nemotorické vlastnosti lidského mozku

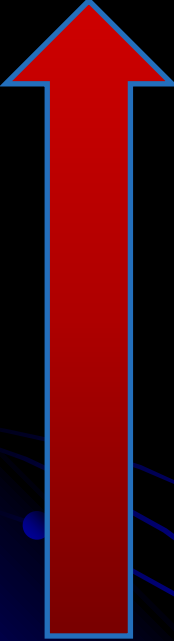
Reparační neuroplasticita - synaptogeneze

nepoškozené neurony
vytvářejí nové
neuronální obvody
za účasti růstových
faktorů

využití přirozené funkce
mozku

Trénink kognitivních funkcí

Koncepční – jazykové pojmy, řešení problému, usuzování, rozhodování, plánování

učení a paměť – krátkodobá, dlouhodobá
psychomotorická rychlost

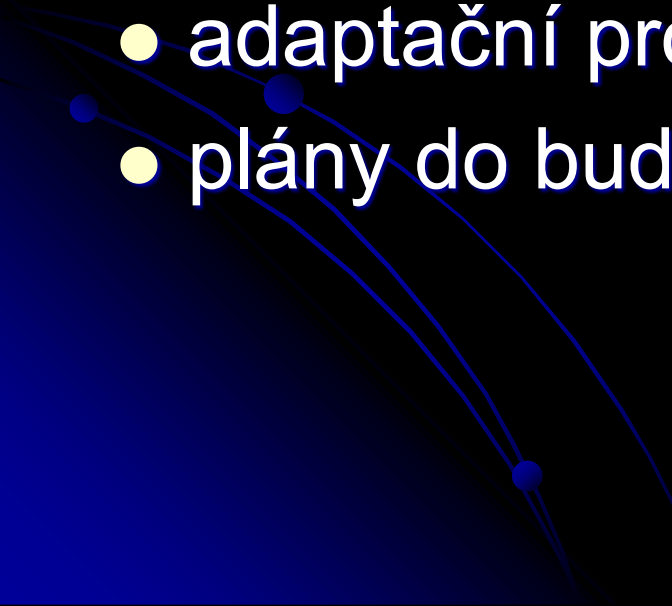
vnímání – vyžadování reakce

pozornost – udržení koncentrace

Postup od základní úrovně až po komplexní úroveň.

Psychoterapie na rehabilitačním oddělení

rovněž působení na neurobiologické funkce mozku, oblasti:

- motivace k rehabilitaci
 - prožívání hospitalizace
 - adaptační problematika
 - plány do budoucnosti dle vývoje stavu
-

Neuropsychologická rehabilitace

- funkční adaptace člověka na běžné denní činnosti a na výkon povolání v plné nebo přizpůsobené míře
 - znovunabytí funkcí, které byly ztraceny nebo narušeny v důsledku mozkového poškození
-

Indikace

- traumatické mozkové léze (difúzní axonální postižení, kontuze mozku, poúrazový edém mozku, traumatická krvácení)
 - cévní mozkové příhody (mozkové ischemie, intracerebrální krvácení, subarachnoidální krvácení)
 - degenerativní onemocnění, epilepsie, sekundární postižení CNS
- + mozková komoče s dlouhotrvajícím bezvědomím – více než několik minut
- + posttraumatická amnézie

Kontraindikace

- delirium
- noncompliance
- psychotické stavy
- premorbidně výrazně narušený osobnostní terén
- akutní péče – ukvapené zatěžování pacienta bezprostředně po mozkovém poškození

Benefity

- aktivace pacienta – zmírnění iritability vůči druhým osobám
 - připravenost ke komunikaci
 - zlepšení v rozhodování
 - zmírnění psychosomatických reakcí
 - zmírnění poruch nálady
-

Použité zdroje

- Brooks, N. (1984): *Closed head injury: psychological, social and family consequences*. Oxford: Oxford University Press.
- Kolb, B. et al. (1998): Age, experience and the changing brain. *Neurosci. Biobehav. Rev.* 22:143-159.

**... děkuji
za pozornost.**

**Kontakt:
richard.pavelka@fnbrno.cz**